

Mercè Durfort i la Societat Catalana de Biologia

Mercè Durfort era una científica que s'implicava amb dedicació i generositat en totes les tasques en les quals prenia part. En el marc de la Societat Catalana de Biologia (SCB), societat filial de l'Institut d'Estudis Catalans (IEC), es va dedicar a impulsar cursos i seminaris, a millorar la terminologia biològica i a assessorar des de l'àmbit científic la confecció de diccionaris i vocabularis. El darrer en què va participar va ser la *Terminologia de la genètica, la genòmica i l'enginyeria genètica humana*, en el marc de la posada al dia del *Diccionari de medicina* (DEMCAT). Per a la Mercè, la SCB va ser un referent. Des del seu nomenament com a membre agregada (número de soci 207), l'any 1968, va ser una militant activa, que va passar pel Consell Directiu, en el qual va exercir el càrrec de vicepresidenta primera (1982), quan n'era el president Jaume Palau i Albet. Quan va ser vicepresidenta primera, càrrec que va ostentar fins al 1985, va organitzar el curs *Cèl·lules sanguínies i fecundació 'in vitro' en mamífers* (1983).

Va ser secretària de la Secció de Ciències Biològiques de l'IEC del 1992 al 1993 i en va ser presidenta del 1994 al 2000. Per la seva àmplia dedicació a la SCB, va ser nomenada sòcia d'honor de la Societat, el 5 de novembre de 2014, i va presidir la sessió inaugural del curs. També va ser sòcia d'honor de la Institució Catalana d'Història Natural el 2005. En aquest sentit, es pot trobar més informació en l'entrevista publicada a la revista *Treballs de la Societat Catalana de Biologia* (Auladell Costa i Bozzo Duran, 2023).

En la sessió inaugural del curs 2014-2015, va impartir la conferència inaugural, en la qual va parlar de Santiago Ramón y Cajal. Portava per títol «Tribut al mestre». El president de la SCB, Josep Clotet, comentava en l'acte de nomenament de sòcia d'honor:

La història recent de la nostra Societat no hauria estat possible sense el compromís dels qui van reprendre les activitats en temps d'extrema dificultat,

sense la tasca de tots els consells directius de l'entitat, sense la professionalitat de qui treballa per a la SCB, ni sense l'entusiasme i la dedicació dels nostres socis més actius i fidels. Com a mostra de gratitud i reconeixement, la Societat Catalana de Biologia vol, aquest vespre, retre homenatge a una sòcia que ha marcat la nostra història particular i que és, sens dubte, un referent de compromís, de lucidesa i d'entusiasme per als més de 1.500 socis amb què compta la SCB. Avui la doctora Mercè Durfort serà nomenada sòcia d'honor de la Societat Catalana de Biologia. Que la seva tasca representi, per a tots, i per al projecte que compartim, un estímul que ens ajudi a millorar la nostra tasca en pro de la ciència i del país.

Com a presidenta de la Secció va estudiar les necessitats de les societats filials i va presentar les conclusions al Ple de l'IEC del 16 de desembre de 1994. Aquest text n'és un petit resum:

A partir del 1913 l'Institut d'Estudis Catalans anà creant, adscrites a les seves seccions, una sèrie d'associacions dedicades al conreu d'una o diverses especialitats científiques o culturals, constituïdes i desenvolupades sota la guia de l'Institut i amb el seu mateix esperit, per facilitar el contacte amb la societat científica i estimular el treball col·lectiu: les societats filials. Avui, quasi una trentena de societats filials constitueixen un dels pilars fonamentals de l'IEC. Són un instrument essencial per a abastar la gran diversitat d'especialitats científiques, per a fer sentir la presència de l'Institut entre la comunitat científica i intel·lectual, i per a relacionar-lo amb la nostra societat.

Remarcava que «cal potenciar les activitats de les societats filials, afavorint les de caràcter interdisciplinari i interinstitucional, i també les que s'organitzen fora del Principat. Cal que l'IEC les promogui i que adopti mesures dirigides a complementar i a facilitar el treball de les societats filials, facilitant el suport logístic —personal i material— adient i assegurant-ne l'adequada difusió» (Durfort, 1995).

La Mercè brillava amb llum pròpia. No cal dir que era una font inesgotable de coneixement, però la recordarem per la seva cordialitat, la seva disposició incondicional per ajudar, sempre amb una mirada penetrant i un somriure generós. La Mercè era un referent de compromís per als professionals de les ciències biològiques del nostre país.

REFERÈNCIES CITADES

AULADELL COSTA, C.; GRÀCIA BOZZO DURAN, M. (2023). «Mercè Durfort: una vida estimant la biologia». *Treballs de la Societat Catalana de Biologia*, vol. 73, p. 10-12. DOI 10.2436/20.1501.02.220.

DURFORT, M. (1995). «Debat sobre les societats filials de l'Institut d'Estudis Catalans. Funcions. Integració en l'estructura acadèmica i organitzativa de l'IEC. Text presentat per la doctora Mercè Durfort i Coll, presidenta de la Secció de Ciències Biològiques, al Ple de l'IEC el 16 de desembre de 1994». *Anuari IEC*, curs 1994-1995.

RAMON BARTRONS I BACH

Catedràtic de bioquímica i biologia molecular de la Facultat de Medicina i Ciències de la Salut, Universitat de Barcelona (1988-2023).

President de la Societat Catalana de Biologia (1994-2000).

Institut d'Estudis Catalans

MARIÀNGELS GALLEGÓ I RIBÓ

Secretària administrativa de la Societat Catalana de Biologia